

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Tos/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517010868
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1517010868.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného E. C., stíhaného pre zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 28.12.2017, sp.zn. 1T/115/2017, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 30.1.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovaného E. C., nar. XX.X.XXXX v K., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava V v senáte uznesením zo dňa 28.12.2017, sp.zn. 1T/115/2017, podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku („Tr.por.“), § 72 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 2 Tr.por. z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr.por. ponechal vo väzbe obžalovaného E. C., podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr.por. nenahradil väzbu u obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka a podľa § 81 ods. 1 Tr.por. neprijal peňažnú záruku ponúknutú obžalovaným.

Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný sťažnosť priamo do zápisnice po vyhlásení rozhodnutia, ktorú zdôvodnil jeho obhajca M.. B. M. písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 8.1.2018, ktoré bolo následne prvostupňovým súdom zaslané za už predloženým spisom na tunajší súd dňa 11.1.2018. Sťažovateľ uviedol, že skutok, ktorý sa mu kladie za vinu, nemožno kvalifikovať ako trestný čin prevádzachstva, nakoľko absentuje úmysel ako subjektívna stránka trestného činu, ktorý sa vyžaduje pre spáchanie trestného činu, z ktorého je obvinený. Následne v sťažnosti sťažovateľ uviedol svoju verziu skutku.

K dôvodom útekovej väzby sťažovateľ uviedol, že tieto neexistujú. K tvrdeniu súdu, že okrem formálnej adresy v P., nie je obžalovaný viazaný na túto adresu, takže sa môže voľne pohybovať po celom území Európskej únie, teda sa môže slobodne pohybovať po Európskej únii a kedykoľvek môže opustiť Európu, považuje za neopodstatnené. V súčasnosti sa zdržiava v P., v ktorom už má vytvorené zázemie. Vzhľadom na to, že má záujem na urýchlennom objasnení trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, nemá záujem utiecť alebo sa skrývať. Predchádzajúca argumentácia súdu, že by sa stal na slobode osobou nekontaktovatelnou, je neopodstatnená. Vzhľadom na to, ako už uviedol, že má záujem na urýchlennom objasnení trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, a vzhľadom na dnešnú dobu, v ktorej disponujeme komunikačnými zariadeniami na vysokej úrovni, má za to, že nie je problematické nakontaktovať ho osobne, telefonicky alebo prostredníctvom e-mailu. V prípade prepustenia na slobodu si zabezpečí ubytovanie v K., čo preukáže aj súdu, za účelom flexibility jeho osoby v tomto trestnom konaní. Zároveň preukáže súdu, že disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na zabezpečenie ubytovania na A..

K dôvodom pokračovacej väzby sťažovateľ uviedol, že predchádzajúce tvrdenie súdu, že obžalovaný má byť, i keď sa to nebude dať zrejme preukázať, nepochybne súčasťou dobre organizovaného zločinu

prevádzachstva nielen na európskej úrovni, i keď má byť zjavne v tejto štruktúre koncovým hráčom, čo má zakladať dôvodnú obavu, že by na slobode pokračoval v páchaní trestných činov tohto charakteru, uvádza, že toto tvrdenie je postavené výlučne na domnienke súdu, pričom má za to, že ide o veľmi závažné tvrdenie, ktoré je nepreukázané a takáto domnienka nezakladá dôvod a ani nemôže zakladať dôvod pre nariadenie väzby a je v rozpore so zásadou prezumpcie neviny. Skutok, ktorý sa mu kladie za vinu, nie je trestným činom, nakoľko mu chýba subjektívna stránka, ktorou je úmysel. Dôvod pokračovacej väzby nie je daný, nakoľko nemôže v predmetnej trestnej činnosti pokračovať, keď ju ani nezačal páchať. V prípade, ak by sa súd s týmito tvrdeniami nestotožňoval, vzhľadom na to, že je momentálne trestne stíhaný a vzhľadom na vysoký trest, ktorý mu hrozí, bolo by absolútne iracionálne v takejto činnosti pokračovať a vystavovať sa akémukoľvek riziku ďalšieho trestného stíhania.

Podľa sťažovateľa dôvod väzby je v zmysle judikatúry významný a dostatočný, len pokiaľ je založený na skutočnostiach preukazujúcich, že ponechanie trestne stíhanej osoby na slobode alebo jej prepustenie z väzby môže skutočne spôsobiť následky, ktoré sú obsahom obavy ako väzobného dôvodu. Dôvodom preventívnej väzby obvineného teda nemôže byť iba určitá dôkazná situácia, abstraktná úvaha, ale musia existovať konkrétne skutočnosti nasvedčujúce dôvodnej obave, že obvinený má záujem v trestnej činnosti skutočne pokračovať. Podľa § 79 ods. 3 Tr.por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Skutok, ktorý mu je kladený za vinu, zásadne popiera, nespáchal ho a je presvedčený, že v priebehu konania vyjdú najavo aj ďalšie skutočnosti, ktoré uvádzal počas svojho výsluchu pred vyšetrovateľom, ako aj sudcom pre prípravné konanie pri vzatí do väzby. Má za to, že ku všetkým skutočnostiam kladeným mu za vinu, sa vyjadril s maximálnym a serióznym úmyslom objasniť ich. Rešpektovanie základných práv osoby pozbavenej osobnej slobody garantovaných v ustanoveniach čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy preto nevyhnutne zahŕňa zabezpečenie základných procesných záruk vyžadovaných v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru v konaní súdu, ktorého predmetom je rozhodovanie o ďalšom trvaní väzby obvineného. Inštitút väzby, ako výnimočného opatrenia, predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do základných ľudských práv a slobôd, ku ktorému dochádza v čase, kedy o vine obvineného nie je ešte právoplatne rozhodnuté, čím zároveň naráža na princíp prezumpcie neviny, čím má na obvineného i jeho blízke osoby závažný citelný dopad, a preto je takéto pozbavenie osobnej slobody prípustné iba tam, kde je to absolútne nevyhnutné a v súlade so zásadou proporcionality, primeranosti, fakultatívnosti a subsidiarity.

Vychádzajúc z konštantnej judikatúry, ako aj právnej praxe, je zřejmé, že pretrvávanie dôvodného podozrenia, že osoba, ktorá bola pozbavená slobody väzbou, spáchala trestný čin, je condicio sine qua non zákonnosti jej ďalšieho držania vo väzbe. Po uplynutí určitého času to však už nestačí, pričom keď má väzba trvať naďalej, musí pristúpiť iný významný a dostatočný dôvod alebo dôvody a navyše musí byť preukázané, že kompetentné orgány postupujú vo veci s osobitnou starostlivosťou. V tomto štádiu konania nie je ďalšie trvanie väzobného stíhania obžalovaného opodstatnené a nevidí žiaden dôvod, ktorý by bránil viesť trestné stíhanie voči jeho osobe bez jeho izolácie od spoločnosti za plného rešpektovania práva na osobnú slobodu ako aj dodržania princípu prezumpcie neviny. Má za to, že z doposiaľ vykonaného vyšetrovania vyplýva, že nie je pre spoločnosť nebezpečnou osobou a akékoľvek jeho údajné pôsobenie v oblasti páchania trestnej činnosti neprichádza vôbec do úvahy.

Podľa sťažovateľa na základe vyššie uvedeného je zřejmé, že nie sú zadokumentované žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu, že obžalovaný bude pokračovať v trestnej činnosti, teda dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr.por., a preto žiada, aby súd po zvážení vyššie uvedených argumentov rozhodol a prepustil ho z väzby na slobodu a túto nahradil v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) Tr.por. dohľadom probačného a mediáčného úradníka s nariadením kontroly jeho osoby technickým prostriedkom na monitorovanie pohybu a rovnako prijatím písomného sľubu podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr.por., ktorý odovzdá priamo do rúk súdu. Obmedzenie vo vzťahu ku kontrole jeho osoby technickými a monitorovacími prostriedkami ponecháva výlučne na úvahu súdu. V prípade, ak sa súd nestotožní s vyššie uvedenými tvrdeniami, alternatívne navrhuje, aby bola väzba nahradená zložením peňažnej záruky v zmysle § 81 Tr.por. vo výške 5.000 eur.

Spis bol prvostupňovým súdom predložený na rozhodnutie o sťažnosti dňa 8.1.2018.

Podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy SR osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR nikoho nemožno sťahovať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy SR do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 4.11.1950

- každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a nikoho nemožno pozbaviť slobody, okrem prípadu, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom, zákonného zatknutia alebo pozbavenia slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchania trestného činu alebo útoku po jeho spáchaní (čl. 5 ods. 1 písm. c/),

- každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený osobnej slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné (čl. 5 ods. 4).

Podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr.por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest - písm. a),

- bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil - písm. c).

Podľa § 76 ods. 1 Tr.por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 2 Tr.por. základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov; prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty.

Podľa § 76 ods. 3 Tr.por. súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený. Predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7. Pri späťvzatí návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sa postupuje primerane podľa § 72 ods. 3.

Podľa § 79 ods. 3 Tr.por. obvinený má právo obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr.por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

- obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho - písm. b),
- s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu - písm. c).

Podľa § 81 ods. 1 Tr.por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca pre prípravné konanie ju prijme. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 4 alebo podľa § 80 ods. 3, možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu, možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta pobytu. So súhlasom obvineného môže peňažnú záruku zložiť aj iná osoba, ale pred jej prijatím musí byť oboznámená s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby. Na dôvody, pre ktoré peňažná záruka môže pripadnúť štátu, musí sa obvinený a osoba, ktorá peňažnú záruku zložila, vopred upozorniť.

Podľa § 192 ods. 1 Tr.por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr.por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 238 ods. 3 Tr.por. ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Krajský súd v Bratislave ako nadriadený súd (ďalej „sťažnostný súd“) v prvom rade uvádza, že prvostupňový súd správne rozhodol jedným výrokom o ponechaní obžalovaného vo väzbe a o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, keďže to zodpovedá ustálenej súdnej praxe (R 10/2013). Avšak poučenie o opravnom prostriedku v napadnutom uznesení prvostupňového súdu bolo nesprávne, keďže prvostupňový súd v ňom uviedol, že proti napadnutému uzneseniu možno podať sťažnosť do troch dní odo dňa jeho oznámenia s tým, že obžalovaný tak môže účinne urobiť iba ihneď po vyhlásení uznesenia. V prípade rozhodnutia podľa § 76 ods. 3 Tr.por. (výslovne sa na toto ustanovenie odkazuje aj v § 238 ods. 3 Tr.por.), je možné podať sťažnosť len ihneď po vyhlásení uznesenia všetkými procesnými stranami (§ 83 ods. 2 Tr.por.), čo platí aj o súvisiacich výrokoch, ktorými sa rozhoduje o nahradení resp. nenahradení väzby (primerane k tomu R 10/2013). Uvedené pochybenie však nemalo vplyv na posúdenie včasnosti podania sťažnosti, keďže bola podaná iba obžalovaným ihneď po vyhlásení rozhodnutia.

Sťažnostný súd na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr.por. jednak správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým bola podaná sťažnosť a jednak konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Sťažnostný súd z predloženého spisového materiálu zistil, že na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 1T/115/2017 bola dňa 14.12.2017 prijatá obžaloba podaná na E. C. Okresnou prokuratúrou Bratislava V sp.zn. 2Pv 515/17/1105 pre zločin prevádzachťva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na skutkovom základe v nej uvedenom s tým, že podľa obžaloby obžalovaný v bližšie nezistenom čase dňa 6.10.2017 prišiel do K., M. a v úmysle prepraviť za bližšie neurčenú peňažnú odplatu pre tretie osoby cez Slovenskú republiku do Rakúskej republiky dňa 6.10.2017 v neskorých nočných hodinách naložil na bližšie nestotožnenej čerpacej stanici pohonných hmôt do vozidla značky U. J. rakúskeho evidenčného čísla FK-XXXGL, Z.: H cudzincov

bez trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, a to M. A., muž, narodený XX.X.XXXX, A. A., muž, narodený XX.XX.XXXX, obaja občania T., T. R., narodený X.X.XXXX, občan E. a Q. I. I., narodený X.X.XXXX, občan A. arabskej republiky, ktorí nemali oprávnenie na vstup do A. republiky, pričom dňa 6.10.2017 asi o 22.45 hod. bola posádka predmetného vozidla kontrolovaná príslušníkmi Policajného zboru SR v priestore diaľničného hraničného prechodu Y. - P. po prekročení maďarsko - slovenskej hranice a bolo zistené, že vo vozidle na zadných sedadlách sa nachádzajú vyššie uvedení nelegálni migranti.

Na základe podanej obžaloby predseda senátu prvostupňového súdu určil termín neverejného zasadnutia s účasťou procesných strán na rozhodnutie o väzbe v zmysle § 238 ods. 3 Tr.por. na 28.12.2017 o 10.00 hod., na ktorý predvolal resp. o ňom upovedomil obžalovaného, obhajcu a prokurátora a tlmočníka. Obžalovaný písomnými žiadosťami doručenými na prvostupňový súd dňa 13.12.2017 a dňa 18.12.2017 (žiadosť podaná prostredníctvom obhajcu Mgr. B. M.) požiadal o prepustenie z väzby na slobodu, pričom obsahovo sú v nich uvedené rovnaké dôvody ako v sťažnosti podanej proti napadnutému uzneseniu. Na neverejnom zasadnutí sa obžalovaný vyjadril, že sa pridržiava obsahu žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, k veci uviedol, že prevádzaných nepozná, nikdy ich v živote nevidel. Jeho obhajca uviedol, že považuje za potrebné, aby sa súd zaoberal prostriedkami nahradenia väzby a obžalovaný navrhuje prijatie peňažnej záruky vo výške 5 tis. eur, ktorú jeho blízki zložia na účet súdu do 5 dní. Prokurátor naopak navrhol obžalovaného ponechať vo väzbe. Následne prvostupňový súd rozhodol o väzbe uznesením spôsobom uvedeným na začiatku tohto odôvodnenia, pričom uznesenie v plnom znení spolu s odôvodnením a poučením je uvedené v zápisnici o úkone. Prvostupňový súd tiež určil termín vykonania hlavného pojednávania na 5.2.2018 o 10.30 hod.

Sťažnostný súd zo spisového materiálu zistil, že obžalovaný bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 9.10.2017, sp.zn. 3Tp/96/2017, právoplatným dňa 16.10.2017, z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr.por. s tým, že väzba začala plynúť dňa 6.10.2017. Obžaloba bola podaná na prvostupňový súd dňa 14.12.2017 a prvostupňový súd rozhodol o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby dňa 28.12.2017, pričom predložil spis tunajšiemu súdu na rozhodnutie o sťažnosti dňa 8.1.2018. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že boli zachované jednak lehota dvadsať pracovných dní pred uplynutím základnej 7 - mesačnej lehoty väzby v prípravnom konaní na podanie obžaloby v zmysle § 76 ods. 2 Tr.por. a jednak lehota päť pracovných dní pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní pre predloženie spisu sťažnostnému súdu na rozhodnutie o sťažnosti voči rozhodnutiu o väzbe v zmysle § 76 ods. 3 prvá veta Tr.por. Napokon podľa tohto ustanovenia a aj v zmysle § 238 ods. 3 Tr.por. rozhodol sťažnostný súd o podanej sťažnosti do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní.

Sťažnostný súd z pohľadu zisťovania existencie formálnych a materiálnych podmienok väzby zistil, že obžalovanému bolo vznesené obvinenie uznesením Prezídia Policajného zboru, úradu hraničnej a cudzineckej polície, Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii, oddelenia operatívnej činnosti a vyšetrovania Stred pod ČVS: UHCP-114/NJ-S-2017 zo dňa 7.10.2017 pre zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na skutkovom základe v ňom uvedenom, pričom uznesenie prevzal obžalovaný v ten istý deň.

Z predloženého dôkazného materiálu v spise vyplýva, že doteraz zistené skutočnosti predbežne nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, bol spáchaný, má znaky trestnej činnosti a existuje aj dôvodnosť podozrenia, že obžalovaný konal tak, ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia a podanej obžalobe. V tejto súvislosti treba poukázať predovšetkým na výpovede svedkov - Q. I. I., T. R., A. A., M. A., T. V. a M.. M. G., ako aj zápisnicu o obhliadke miesta činu.

Obžalovaný popiera spáchanie trestného činu, resp. uviedol inú verziu skutku, ohľadom ktorého je trestne stíhaný. V tomto štádiu konania, v ktorom sa nachádza prejednáváná vec (bola podaná obžaloba na súd), nemusí byť preukázaná vina bez dôvodných pochybností, ako je to nevyhnutné na uznanie viny v prípade dokazovania vykonaného v konaní pred súdom, ale postačuje, aby bolo možné z doteraz vykonaných dôkazov konštatovať existenciu dôvodného podozrenia (zákonná formulácia predvetia § 71 ods. 1 Tr.por.), čo je splnené a z doteraz vykonaných dôkazov v prípravnom konaní nie je možné urobiť záver, že by bolo trestné stíhanie vedené voči obžalovanému nedôvodne, resp. zjavnú neopodstatnenosť vzneseného obvinenia, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že vo veci bola podaná obžaloba, ktorá bola súdom prijatá, keďže už bol určený termín konania hlavného pojednávania. Bude úlohou dokazovania v súdnom konaní vykonať procesnými stranami navrhnuté relevantné dôkazné prostriedky, vykonané dôkazy posúdiť z hľadiska zákonnosti, závažnosti a pravdivosti resp.

vierohodnosti a dôsledne a objektívne ich vyhodnotiť v zmysle § 2 ods. 12 Tr.por. a spravodlivo rozhodnúť o podanej obžalobe. To, že je obžalovaný vo väzbe, neznamená, že musí byť uznaný aj vinným zo žalovanej trestnej činnosti a nemôže byť spod obžaloby oslobodený, resp. súd nie je viazaný ani právnym posúdeným skutku v obžalobe.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sú v súčasnosti predčasnými sťažnostné námietky obžalovaného resp. jeho vyjadrenia, že sa stíhanej trestnej činnosti nedopustil, resp. že absentuje v jeho konaní subjektívna stránka trestného činu v podobe úmyslu, a preto boli aj vyhodnotené sťažnostným súdom za nedôvodné.

Čo sa týka posúdenia existencie dôvodov väzby, tak sťažnostný súd v súlade s napadnutým uznesením zistil existenciu dôvodov útekovvej väzby a preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) Tr.por. Dôvodná obava z vyhýbania sa trestnému stíhaniu obžalovaným a z pokračovania v páchaní trestnej činnosti, z ktorej je obžalovaný podozrivý v prípade jeho prepustenia na slobodu, vyplýva z nasledujúcich konkrétnych skutočností týkajúcich sa okolností prípadu a osoby obžalovaného.

Obžalovaný je podozrivý zo spáchania závažnej trestnej činnosti týkajúcej sa nelegálneho konania spočívajúceho v prevádzachstve migrantov cez hranice viacerých štátov. Obžalovaný, ktorý je občanom Irackej republiky, je pritom osobou so statusom utečenca v režime azylu v Rakúskej republike, ktorý nemá žiadne zistiteľné skutočné rodinné, pracovné či iné obdobné sociálne väzby na území Slovenskej republiky a hoci uvádza, že sa zdržiava a je zamestnaný v Rakúskej republike, je možné reálne dôvodiť, že vzhľadom na hroziace uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade, že bude uznaný vinným zo žalovanej trestnej činnosti, môže kvôli prebiehajúcej trestnému stíhaniu kedykoľvek opustiť Slovenskú republiku, Rakúsku republiku resp. územie členských štátov Európskej únie. Z výpovedí samotného obžalovaného vyplýva, že najprv uvádzal, že cudzincov stretol náhodne na čerpacej stanici v Budapešti a viezol ich cez Slovensko do Viedne, aby im pomohol. Z ďalšej výpovede obžalovaného už vyplýva, že pre cudzincov išiel do Budapešti cielene, aby vyzdvihol 4 C., pričom od inej osoby, na základe žiadosti ktorej mal obžalovaný C. vyzdvihnúť v M., dostával cez telefón inštrukcie, kadiaľ má ísť a kde mal prevážané osoby doviezť. Z výpovede prevážaných osôb je možné odvodiť, že obžalovaný im dával inštrukcie, čo majú hovoriť, keby ich zastavila polícia, a to v tom význame, že sa mali náhodne stretnúť a požiadať obžalovaného o odvoz. Z výpovede prevážaných osôb tiež vyplýva, že pred svojim prevozom zložili finančné prostriedky za to, že budú prevezení do P., hoci samotnému obžalovanému nemali výslovne dávať peniaze. Z týchto konkrétnych skutočností je možné na účely posudzovania dôvodov väzby odvodiť jednak to, že obžalovaný mal konať cielene za účelom zabezpečenia nelegálneho prevozu migrantov, jednak aj dôvodnú obavu, že by obžalovaný v prípade prepustenia z väzby na slobodu opätovne mohol obdobným spôsobom konania pre iné osoby zabezpečovať prevoz nelegálnych migrantov, keďže hoci má mať podľa svojich vyjadrení zázemie v P. a zamestnanie, je dôvodne podozrivý, že sa dopustil protiprávneho konania na úseku prevádzachstva, pričom v tomto zmysle je predpoklad zisťného motívu takéhoto protiprávneho konania a zo spisového materiálu z doteraz vykonaných dôkazov iný motív nie je možné reálne zistiť.

V tomto ohľade boli sťažnostné námietky obžalovaného týkajúce sa neexistencie dôvodov väzby u obžalovaného vyhodnotené sťažnostným súdom za nedôvodné, pričom však treba prisvedčiť sťažnostnej námietke, že tvrdenie prvostupňového súdu v napadnutom uznesení o silnom podozrení, že obžalovaný má byť súčasťou dobre organizovaného zločinu prevádzachstva nielen na európskej úrovni, je založené skôr na domnienke ako na vykonaných dôkazoch a takýto predpoklad bolo možné pripustiť, pokiaľ sa takto súd vyjadril pri rozhodovaní o návrhu na vzatie obvineného do väzby, t. j. v počiatočnom štádiu trestného stíhania, avšak iná situácia je po podaní obžaloby, keď už v prípravnom konaní bolo vykonané vyšetrovanie a boli zabezpečené a vykonané dôkazy, ktoré je nutné posúdiť aj ohľadom takto tvrdeného podozrenia.

Sťažnostný súd sa zaoberal aj možnosťou nahradenia väzby u obžalovaného a dospel k záveru, že väzbu nie je možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka ani ponúknutou peňažnou zárukou vo výške 5 tis. eur vzhľadom na skutočnosti uvedené vyššie, ktoré sa vzťahujú k osobe obžalovaného a najmä k povahe prejednávaneho prípadu, keďže také nahradenie by bolo nedôvodné a nedostatočné v tomto štádiu konania predovšetkým z materiálneho hľadiska s ohľadom na závažnosť stíhanej trestnej činnosti.

Sťažnostný súd k tomu uvádza, že na nahradenie väzby niektorým z inštitútov, ktoré upravuje Trestný poriadok, nie je právny nárok, ide len o možnosť, ku ktorej môže súd pristúpiť a takýto výklad je v súlade aj so znením čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR a čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd musí pri rozhodovaní o nahradení väzby zvážiť, či intenzita zásahu do osobnej slobody obvineného tým, že je vo väzbe, nie je celkom zjavne neprimeraná k miere zvýšenia rizika, že nahradením väzby a prepustením obvineného na slobodu, obvinený môže uskutočniť konanie zakladajúce väzobný dôvod. Sťažnostný súd dospel k záveru, že inštitút dohľadu probačného a mediačného úradníka nie je spôsobilý objektívne minimalizovať prípadné konanie obžalovaného zakladajúce väzobný dôvod na takú únosnú mieru, aby bolo možné túto formu nahradenia väzby považovať za dostatočnú aj s poukazom na skutočnosť, že taký dohľad nie je vykonávaný nepretržite a reálne nemôže dostatočným spôsobom minimalizovať možnosť prípadného páchania trestnej činnosti obdobného charakteru, pre ktorú je obžalovaný stíhaný, resp. že obžalovaný neujde pred prebiehajúcim trestným stíhaním a nebude sa mu vyhýbať. Aj ponúknutá peňažná záruka je nedostatočná vzhľadom na závažnosť konania, z ktorého je obžalovaný podozrivý a v tejto súvislosti treba pripomenúť, že obžalovaný mal nelegálne prevážať cez štátnu hranicu až štyri osoby, pričom vzhľadom na druh a závažnosť stíhanej trestnej činnosti ani hrozba pripadnutia peňažnej záruky v prospech štátu by u obžalovaného neminimalizovala riziko prípadného konania obžalovaného zakladajúce väzobný dôvod ešte na takú únosnú mieru, aby bolo možné nahradiť väzbu týmto inštitútom. Nahradenie väzby z týchto dôvodov nie je možné ani za uloženia primeraných povinností a obmedzení, resp. ich kontroly technickými prostriedkami. Pritom pri uložení ich kontroly technickými prostriedkami ide len o technickú stránku spôsobu výkonu primeraných obmedzení alebo povinností, čo môže byť posudzované až v prípade, že budú zistené dôvody na nahradenie väzby, čo v prejednávanej veci sťažnostný súd v tomto štádiu konania nezistil.

K peňažnej záruke sťažnostný súd uvádza, že túto je nutné posúdiť ako peňažnú záruku ponúknutú obžalovaným. Pri výsluchu obžalovaného na prvostupňovom súde obhajca síce uviedol, že peňažnú záruku majú zložiť blízke osoby obžalovaného, pričom však žiadna ponuka peňažnej záruky zo strany takýchto osôb nebola predložená písomne a ani obhajca nepredložil súdu plnomocenstvo, z ktorého by vyplývalo oprávnenie ponúknuť takú peňažnú záruku v mene blízkych osôb obžalovaného.

Pre úplnosť z pohľadu posudzovania možnosti nahradenia väzby sťažnostný súd uvádza, že v žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú podal v mene obžalovaného jeho obhajca (doručená na prvostupňový súd dňa 18.12.2017), ako aj v podanej sťažnosti sa žiada nahradiť väzbu aj prijatím písomného sľubu, ktorý obžalovaný „odovzdá priamo do rúk súdu“. Zo spisového materiálu nevyplýva, že by obžalovaný do rozhodnutia sťažnostného súdu o jeho sťažnosti predložil akýkoľvek svoj písomný sľub podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr.por., takže rozhodovanie o ňom je irelevantné.

Sťažnostný súd sa po posúdení uvedených skutočností s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje a konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom a vecne správne, pretože v prípade prepustenia obžalovaného z väzby na slobodu hrozila reálna obava, že by sa obžalovaný jednal vyhýbal prebiehajúcemu trestnému stíhaniu a jednal by mohol páchať trestnú činnosť rovnakého druhu, pre ktorú je stíhaný. Požiadavka verejného záujmu na zabránenie obžalovanému v prípadnom takom konaní jednoznačne prevažuje nad rešpektovaním jeho osobnej slobody.

Väzba obžalovaného má v prejednávanej veci iba zaisťovaciu funkciu, nemá sankčný charakter a nie je v rozpore so zásadou primeranosti a zdržanlivosti resp. zásadou proporcionality (obžalovanému v prípade uznania viny hrozí reálne uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody) a je v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rovnako zaisťovací inštitút väzby v prejednávanej veci nie je v rozpore so zásadou prezumpcie nevinoty, keďže skutočnosť, že obžalovaný sa nachádza vo výkone väzby neznamena, že táto osoba bude aj odsúdená, ale táto osoba sa iba zaisťuje na účely trestného konania z dôvodu zabránenia jej v určitom konaní. Väzba u obžalovaného doteraz nepresiahla, s ohľadom na okolnosti prípadu s poukazom, že predmetom trestného stíhania je zločin, ani nevyhnutnú dobu jej trvania - obžalovaný je vo väzbe necelé 4 mesiace. Tiež celková doba vykonanej väzby je v súlade s lehotami trvania väzby ustanovenými v § 76 ods. 6 Tr.por., podľa ktorých v prípade trestného stíhania pre zločin celková lehota väzby nesmie presiahnuť 36 mesiacov. Sťažnostný súd posudzoval vec aj z pohľadu, či je konanie vykonávané v súlade so zásadou prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí (§ 2 ods. 6 Tr.por.), pričom nezistil

také subjektívne priedahy v činnosti orgánov činných v trestnom konaní a po podaní obžaloby súdu, ktoré by boli v rozpore s touto zásadou a ktoré by mali za následok nutnosť prepustiť obžalovaného z väzby na slobodu.

Na základe uvedeného sťažnostný súd nezistil dôvod na zrušení alebo zmenu napadnutého rozhodnutia, a preto sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr.por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.